

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1195
van **FREYA PERDAENS**
datum: 25 juni 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Blue Deal - Verdeling middelen

Ik verwijs voor deze schriftelijke vraag naar het artikel in De Standaard van 22 juni 2021 over de verdeling van de middelen voor de Blue Deal.

Ik geef enkele krachtlijnen mee die we in het artikel konden lezen:

- Het totale investeringsbedrag van de Blue Deal bedraagt 418 miljoen euro. De verdeling van die middelen werd vastgelegd na advies van de taskforce Droogte.
- Er worden vier vlaggenschipprojecten geselecteerd, die samen een investeringsbedrag van 123 miljoen euro vertegenwoordigen.
 - o In de West-Vlaamse kustduinen wordt gewerkt aan meer infiltratie van gezuiverd afvalwater en van regenwater. Overmaatse infrastructuur zal onthard worden (bijvoorbeeld de Koninklijke Baan in Blankenberge, De Haan en Zeebrugge).
 - o Tegen 2035 wordt langs de Leie tussen Wervik en Deinze 500 hectare natte natuur gecreëerd.
 - o In de vallei van de Kleine Nete worden oeverzones aangelegd, verdwijnt bebouwing en wordt de verdroging van het reservaat De Zegge stopgezet.
 - o In het brongebied van de Zwarte Beek wordt de bemestingsdruk teruggedrongen door gronden te kopen die ingericht worden als natte natuur, eventueel met bos aan de rand.
- De helft van alle middelen gaat naar de creatie van natte natuur.
- Steden en gemeenten krijgen ook een stuk van de koek.
- Er gaat 74 miljoen euro naar de landbouwsector (onder andere voor watervriendelijke investeringen en overschakeling naar droogteresistente gewassen), 35 miljoen euro naar de bevaarbare waterlopen en 21 miljoen euro naar betere meetnetten.
- Ten slotte krijgt ook het bedrijfsleven steun wanneer ze investeren in waterbesparing, circulair watergebruik of het aanwenden van regenwater.

1. Wat was de samenstelling van de taskforce Droogte?
2. Op basis van welke criteria werden de vier vlaggenschipprojecten geselecteerd?
3. Kan de minister een verdere verdeling van de 123 miljoen euro geven over de vier vlaggenschipprojecten?
4. Welke timing wordt vooropgesteld voor de uitrol van deze vlaggenschipprojecten? Hoe ziet de planning eruit?
5. Welk bedrag wordt uitgetrokken om te geven aan lokale besturen? Op welke manier zal dit verdeeld worden? Heeft de minister hiervoor al een tijdspanne voor ogen?

6. Welk bedrag wordt uitgetrokken om bedrijven te ondersteunen wanneer ze bijdragen aan de doelstellingen van de Blue Deal? Op welke manier zal dit verdeeld worden? Heeft de minister hiervoor al een tijdspanne voor ogen?
7. Op welke manier zullen al deze initiatieven opgevolgd worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 1195 van 25 juni 2021

van **FREYA PERDAENS**

1. De High Level Task Force Droogte die de uitvoering van de Blue Deal aanstuurt en opvolgt is als volgt samengesteld:

- Zuhail Demir, Vlaams minister van Omgeving (voorzitter)
- Hilde Crevits, Vlaams minister van Economie en Landbouw
- Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare werken
- Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands bestuur
- De vijf provinciegouverneurs
- Een vertegenwoordiger van VVSG
- Patrick Willems, professor waterbeheer, KU Leuven
- Marijke Huysmans, professor grondwaterhydrologie, Vrije Universiteit Brussel
- Patrick Meire, professor ecosysteembeheer, Universiteit Antwerpen
- Bernard De Potter, voorzitter van de Droogtecommissie
- Een vertegenwoordiger van Aquaflanders
- Chris Danckaerts, gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Waterweg nv
- Jan Goossens, CEO Aquafin nv

2. Met de aanduiding van vier vlaggenschipprojecten wordt een bijkomende investeringsimpuls gegeven aan een aantal lopende, grootschalige en complexe gebiedsprogramma's. Die programma's omvatten een geheel van (her)inrichtingsprojecten in een ruim stroomgebied, waarbij het herstel van de waterhuishouding via een natuurgebaseerde aanpak centraal staat. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan een doordachte meekoppeling van doelen inzake klimaat (mitigatie en adaptatie), biodiversiteit, landbouw en recreatie.

Naast de inhoudelijke scope (omvang + opzet), vormde ook de realiseerbaarheid op (zeer) korte termijn een belangrijk criterium voor het aanduiden van vlaggenschipprojecten. Uiteindelijk werden vier projecten weerhouden: de gebiedswerking in de vallei van de Kleine Nete, het project Rivierherstel Leie, de kustduinen en het brongebied van de Zwarte Beek.

3. In het kader van het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' voorziet de Vlaamse regering een investeringspakket van 343 miljoen in het kader van de Blue Deal. 258 miljoen hiervan is voorzien voor zes projecten binnen het beleidsdomein omgeving (=bevoegdheden van minister Demir). Zie tabel hieronder. Daarnaast is er resp. 35, 34 en 16 mio voorzien voor de beleidsdomeinen MOW, L&V en EWI.

Voor de vier vlaggenschipprojecten (project VV034) wordt 23 miljoen euro voorzien: 5,75 miljoen voor elk project. De overige 100 miljoen waarvan sprake wordt aangewend voor het Blue Deal-project VV036 'natte natuur', dat een brede waaier aan investeringen omvat voor de aanleg en het herstel van watergebonden natuur.

Projectnr	Projectnaam	Trekker	Budget (mio €)
VV024	Groenblauwe infrastructuur - open ruimte	VLM	40
VV031	Groenblauwe infrastructuur - bebouwde ruimte	dOMG	20
VV032	Innovatieve projecten circulair watergebruik en slimme meetnetten en datasystemen	VMM	45
VV034	Vlaggenschipprojecten natuurgebaseerde oplossingen	dOMG	23
VV035	Groenblauwe infrastructuur – waterlopen	VMM	30
VV036	Natte natuur	ANB	100
totaal			258

4. De timing is projectspecifiek. Programma's zoals Kleine Nete en Rivierherstel Leie lopen reeds gedurende meerdere jaren. De investeringsimpuls vanuit de Blue Deal zal hier op korte termijn gebruikt worden om beoogde en nodige realisaties te versnellen. Voor het project 'Duinencomplex' wordt dit najaar een projectoproep gelanceerd.
5. Meerdere van de Blue Deal projecten bieden mogelijkheden voor lokale besturen om innovatieve projecten voor het terugdringen van waterschaarste en voor het opzetten van circulair waterbeheer, ondersteund te krijgen. Zo wordt er binnen het project VV031 dit najaar een projectoproep gelanceerd van 15 mio EUR (onder de noemer 'Vlaanderen breekt uit') die zich exclusief richt op lokale besturen. In projecten VV024, VV034 en VV035 kunnen lokale besturen dan weer partner zijn in consortia of projecten die ondersteund worden voor gerichte investeringen in kader van de droogte- en waterschaarsteproblematiek. Hierbij wordt geen strikt afgelijnd budget voorzien voor lokale besturen.
6. De volgende drie Blue Deal investeringsprojecten richten zich rechtstreeks op het ondersteunen van innovaties inzake circulair en verminderd watergebruik door ondernemingen:
 - VV027 ('Blue Deal – Economie'). Budget 10 miljoen euro. Trekkende entiteit: VLAIO (beleidsdomein EWI)
 - VV029 ('Groene investeringen op land- en tuinbouwbedrijven'). Budget 10 miljoen euro. Trekkende entiteit: departement Landbouw en Visserij (beleidsdomein L&V)
 - VV032 ('Innovatieve projecten circulair watergebruik en slimme meetnetten en datasystemen'). O.a. projectoproep 'proeftuinen droogte'. Budget 30 miljoen euro. Trekkende entiteit: VMM (beleidsdomein Omgeving)

Elk van deze projectoproepen heeft zijn eigen reglement en procedures. Zie monitoringrapport 'Vlaamse Veerkracht' voor projectdetails.
7. De opvolging van de Blue Deal investeringen gebeurt op drie niveaus

- Projectverantwoordelijke: Elk Blue Deal project wordt opgezet en begeleid door een projectteam. De verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid werken nauw samen om een goede onderlinge afstemming van alle projecten te garanderen.
- Programmacoördinatie Blue Deal: Een centraal managementteam, opgezet in de schoot van de Commissie Integraal Waterbeleid, staat in voor de coördinatie en onderlinge afstemming van de verschillende onderdelen van de Blue Deal.
- High Level Task Force: strategische opvolging en aansturing van de uitvoering van de Blue Deal (zie vraag 1)

De Blue Deal investeringen maken integraal deel uit van het Vlaams relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' en van het door de Europese Commissie (EU herstelfonds) betoelaagde Belgische relanceplan ('Nationaal Plan voor Herstel en Veerkracht'). In dat kader wordt over al deze investeringsprojecten periodiek gerapporteerd door de Vlaamse Regering (3x/jaar, voortgangsrapportering Vlaamse Veerkracht; zie ook <https://www.vlaanderen.be/publicaties/relanceplan-vlaamse-veerkracht-monitoringsrapport-meetmoment-april-2021>).